

Speciální olympiáda Česká republika

OBEČNÁ PRAVIDLA SPECIÁLNÍCH OLYMPIÁD

Duben 2015

(Výtah z General RULES SOI, www.specialolympics.org)

Základ obecných pravidel z roku 2003 je stále platný. Na tento základ navazují doplňky z roku 2003. Současná obecná pravidla (v originále v anglickém jazyce čítající 123 strany) sestávají z 10 článků. **Na obecná pravidla navazují pravidla jednotlivých sportů. Za zveřejnění pravidel sportů odpovídají ředitelé jednotlivých sportů v ČHSO.**

Výklad: v angličtině užití „*intellectual disability*“ je překládáno jako „*mentální postižení*“, neboť problém nespatřujeme jen v kognitivní složce, ale v překryvu všech složek osobnosti jedince.

STRUKTURA ČLÁNKU OBEČNÝCH PRAVIDEL

(tučně jsou zvýrazněny ty, které se bezprostředně týkají širší základny Českého hnutí Speciálních olympiád a dále jsou volně přeloženy celé).

- 01** **Poslání, cíle a základní principy**
- 02** **Sportovci Speciálních olympiád**
- 03** **Sportovní trénink a soutěže**
- 04 Řízení Speciálních olympiád vedením SOI
- 05** **Řízení a administrativa akreditovaných programů**
- 06 Akreditace programů
- 07 Rozvoj a zajišťování fondů
- 08 Financování, účetnictví, pojišťování
- 09** **Interpretace obecných pravidel**
- 10** **Vymezení a struktura Speciálních olympiád**

CHARAKTERISTIKA ČLÁNKU

Článek 1

Poslání, cíle a základní principy

Článek 1 se týká poslání, filosofie, cílů a principů zakládání a existence Speciálních olympiád. Ve vztahu k poslání je podtržen cíl SO, což je záměr pomoci osobám s mentálním postižením účastnit se

společenského života jako produktivní a respektovaní členové, a to prostřednictvím nabízených příležitostí rozvíjet a demonstrovat jejich dovednosti a nadání prostřednictvím sportovního tréninku a soutěží. Takto zvyšovat veřejné povědomí o jejich způsobilosti, dovednostech a potřebách. Zásadní principy podporují tento cíl zdůrazňováním, že osoby s mentálním postižením mohou prožívat radost, učit se a mít prospěch z účasti v individuálních či týmových sportech, podložených pravidelným tréninkem a příležitostmi soutěžit, a to na všech úrovních jejich schopností. Na základě těchto principů Speciální olympiády přesahují hranice rasové, genderové, náboženské, geografické, národnostního nebo etnického původu či politických filosofii.

To znamená, že každá osoba s mentálním postižením by měla mít příležitost účastnit se činnosti Speciálních olympiád a být podněcována k využití vlastních limitů a dosažení vlastního potenciálu

s důrazem na to, aby se v dané úrovni společnosti dosáhlo co největšího počtu sportujících, posilovaly se jejich rodiny a vytvářelo se prostředí rovnosti, respektu a akceptace.

Článek 2

Sportovci Speciálních olympiád

Článek 2 sděluje, že pro účast v SO je akceptována každá osoba s mentálním postižením, která dosáhla věku nejméně 8 let, přičemž horní hranice není stanovena. Speciální olympiády podtrhují program „Mladý sportovec“, v němž by filosofie SO (a svět sportu) měly být představeny již dětem ve věku od 2 do 7 let jako příprava pro trénink a soutěže v pozdějším věku.

Účast v SO je otevřena také všem osobám s mentálním postižením, které současně mají i další postižení. Užívání jmen a „podobizen“ sportovců ke zveřejňování, k reklamním či komerčním účelům je zde také striktně vymezeno.

Článek 3

Sportovní trénink a soutěže

Článek 3 objasňuje cíle tréninku a soutěží v SO, kdy centrem pozornosti jsou pohybové činnosti sportovců. Cíle se koncentrují na rozvoj fyzických, sociálních, psychických, intelektových a duchovních kvalit a kompetencí každého sportovce, na podporu sportovního ducha, pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám a sportům dle vlastních schopností a limitů sportovce, dle výsledků v adekvátních soutěžích. Důraz je kladen na podněcování sportovců, aby se snažili dosahovat co nejlepších výsledků, čímž by došlo ke zlepšování veřejného povědomí o potřebách i schopnostech osob s mentálním postižením, ke zvyšování podpory Speciálních olympiád a podněcování rodičovské, rodinné i společenské podpory. Článek sděluje, jak cíle Speciálních olympiád odpovídají hodnotám, standardům a tradicím starověkých i moderních olympijských her ve všech typech soutěží Speciálních olympiád včetně rozšiřování a obohacování těchto tradic. Také je podtržen zákaz vybírání poplatků jako podmínky přihlášky či participace v jakékoliv akci Speciální olympiády včetně soutěží.

Jsou zde popsány požadavky pro trénink i soutěže kvalifikační a finálové včetně zařazování do finálových skupin a postupu do vyšších soutěžních úrovní, což je princip strukturače všech soutěží SO, aby každý sportovec či tým měli odpovídající možnost uspět v soutěži. Jsou popsány tři základní třídy sportů dle dělení na: oficiální letní a zimní (uznávané sporty), které jsou potvrzeny pro zařazení do tréninku a soutěží SO, lokálně populární sporty a sporty nedoporučované. Vysvětlena jsou další pravidla jako pravidla vztahující se ke hrám zvaných delegací a k národním turnajům, sjednoceným sportům, přizpůsobeným sportům a k činnosti dobrovolníků.

Článek 4

Řízení Speciálních olympiád vedením SOI

Článek 4 popisuje práva a povinnosti orgánů SOI, aby byly zajištěny veškeré oblasti činností nabízených osobám s mentálním postižením, které jsou vypisovány, organizovány a financovány pod hlavičkou Speciálních olympiád. A to tak, aby byly v souladu s mezinárodními standardy a se zvyklostmi zachování kvality a dobrého jména Speciálních olympiád a sloužily nejlepším zájmům osob s mentálním postižením všeobecně.

Článek se zabývá úrovněmi komunikace v rámci SOI, přijímáním rozhodnutí, pravomocemi za daná rozhodnutí včetně obecných pravidel a dalších standardů jako jsou „sportovní pravidla“. Jsou popsány role následujících výborů a orgánů:

- Mezinárodní poradenský výbor,
- Regionální (kontinentální) rada,
- Poradenský výbor pro sportovní pravidla,
- Zdravotní poradenský výbor,
- Rada pro běh s olympijským ohněm.

Článek popisuje výhradní odpovědnost SOI a pravomoci během přípravy a řízení Světových her, turnajů a předváděcích soutěží, potvrzení akreditací jednotlivých programů, pravomoci při vysílání a užívání komerčních značek.

Je také potvrzen anglický jazyk jako jazyk oficiální komunikace v rámci Speciálních olympiád.

Článek 5

Řízení a administrativa akreditovaných programů

Článek 5 nastiňuje požadavky akreditovaných programů, jejich strukturu a řízení. Zahrnuje požadavky, aby každý akreditovaný program měl „správní radu“ (výbor) nebo programový výbor, sestávající nejméně z jednoho experta pro sport, jednoho z oblasti „mentálního postižení“ a jednoho zástupce sportovců Speciálních olympiád připraveného pro činnost v tomto výboru, nejméně jednoho člena s blízkým vztahem k rodinám sportovců Speciálních olympiád. Celková délka služby jako zástupce v kterémkoliv programu by měla být limitována maximální délkou devíti let.

V souladu s požadovanými názvy (terminologií), které mohou být užívány akreditovaným programem a požadavky, aby byl program funkční v rámci dané legislativy. Článek zdůrazňuje očekávání, že každý akreditovaný program bude hledat možnosti navyšování počtu sportovců Speciálních olympiád, hodnocení rozvoje a dosažených standardů. Zákazy se týkají využívání sportovců či trenérů k prezentaci komerčních značek na dresech sportovců, omezeného užívání národních vlajek či hymny v průběhu her, tabákových a alkoholických produktů v objektech soutěží Speciálních olympiád.

Článek také obsahuje požadavky na řízení takových záležitostí jako je dodržování legislativy, standardů v dobrovolnictví, požadavků finančních, pojištění, kodexu chování i prevence či řešení konfliktu zájmů.

Článek 6

Akreditace programů

Článek 6 popisuje proces a podmínky udělování akreditace představenstvem SOI, což je cesta k zaručení kvality a rozvoje požadavků v rámci poslání Speciálních olympiád, ale také zajištění minima základů managementu, finančních standardů, které by měl akreditovaný program naplňovat. Popsána jsou práva, která povoluje akreditovaný program i povinnosti, trvání akreditovaného programu a pravomoc SOI udělovat sankce při nebezpečném odchýlení se od povinností, včetně revokace či odmítnutí udělit akreditaci.

Sděleny jsou procedury související s časovým harmonogramem, účelem revokace či odmítnutí ve vztahu k tomu, jak jsou uvažovány vzhledem k akreditačním standardům, jež jsou povolovány za určitých okolností.

Článek 7

Rozvoj a zajišťování fondů

Článek 7 stanovuje, že každý akreditovaný program je výlučně odpovědný za zajišťování fondů nezbytných pro existenci, administrativu a fungování vlastního programu, za dodržování limitů v zajišťování fondů v rámci vlastní legislativy. SOI je odpovědné za zajišťování fondů k administraci a operativě SOI, za podporu růstu existujících akreditovaných programů stejně jako rozšiřování poslání Speciálních olympiád ve světě. Článek podtrhuje SOI jako výhradní orgán k zajišťování a ověřování širokého řetězce činností pro zajišťování fondů včetně těch, které jsou řízeny na světové, regionální nebo multi-kooperační bázi jako jsou světové či regionální hry.

Akreditovaný program a organizační výbor her má právo zajišťovat fondy pro vlastní účel při čemž při tomto zajišťování spolupracuje s SOI a respektuje finanční standardy a politiku. V dodatku vymezení těchto povinností článek vymezuje požadavky na uznatelné sponzorství.

Akreditovaný program má povinnost dokládání finančních zpráv pro SOI což je v tomto článku zvýrazněno dle role daného programu v souladu s ochrannou známkou Speciálních olympiád a dalšího intelektuálního potenciálu (know-how).

V souladu s tímto článkem má SOI exkluzivní postavení vstupovat to světových dohod s podniky a korporacemi, přičemž tato práva mohou být rozšířena z SOI na organizační výbory her. SOI má taktéž výsadní postavení předem sestavovat a ověřovat proces multi-kooperačního zajišťování fondů.

Článek 8

Financování, účetnictví, pojišťování

Článek shrnuje standardy pro management financování, jimiž se musí organizační výbory her a akreditované programy řídit. Popisuje požadavky akreditovaných programů rozvíjet roční plány včetně rozpočtů, užívání samostatného bankovního účtu pro činnosti ve Speciálních olympiádách, zachovávat a prověřovat přesný finanční stav, mít zorganizovaný systém finančních záležitostí svých sub-programů, provádět kontrolní audity, zajišťovat zprávy a platit akreditační poplatky SOI.

Článek 9

Interpretace obecných pravidel

Článek 10

Vymezení a struktura Speciálních olympiád

Oba články zajišťují návody, jak interpretovat obecná pravidla, vysvětlují významy definicí, klíčových slov a frází užívaných v obecných pravidlech.

